

Обґрунтування
до проєкту розпорядження НКРЕКП «Про внесення змін до розпорядження
Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг, від 19 червня 2026 року № 77-р»

Відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2026 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 18 листопада 2025 року № 1881 та постанови НКРЕКП від 21 квітня 2026 року № 616 «Про збільшення строку проведення планової перевірки НЕК «УКРЕНЕРГО», НКРЕКП здійснено планову перевірку дотримання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО, Товариство») вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з передачі електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 09 листопада 2017 року № 1388 (далі – Ліцензійні умови з передачі електричної енергії), за результатами якої складено Акт планової перевірки від 20 травня 2026 року № 91, та прийнято, зокрема, розпорядження НКРЕКП від 19 червня 2026 року № 77-р «Про усунення НЕК «УКРЕНЕРГО» порушень Ліцензійних умов з передачі електричної енергії та вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії» (далі – Розпорядження № 77-р).

Відповідно до вимог Розпорядження № 77-р НЕК «УКРЕНЕРГО» зобов'язана усунути порушення Ліцензійних умов з передачі електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, для чого **у термін до 01 серпня 2026 року**, зокрема:

забезпечити автоматичне створення пропозицій на балансуєчу електричну енергію (що маркуються як створені системою управління ринком) для кожного відповідного постачальника послуг з балансування і для кожного розрахункового періоду із зазначенням ціни та обсягу пропозиції, розрахованих відповідно до пункту 4.13.2 глави 4 розділу IV Правил ринку.

Про виконання цього зобов'язання у термін до 20 серпня 2026 року повідомити НКРЕКП та Управлінню НКРЕКП у м. Києві та Київській області з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

Товариство листом від 07 липня 2025 року № 01/42161 повідомило НКРЕКП про стан виконання Розпорядження № 77-р та зазначило (мовою документа): *«...За результатами проведеного аналізу встановлено, що реалізація зазначеного функціоналу до 01.08.2026 є технічно та організаційно нереалістичною.*

Насамперед слід зазначити, що чинна редакція пункту 4.13.2 Правил ринку не визначає низку ключових алгоритмів, необхідних для програмної реалізації відповідного функціоналу. Зокрема, залишаються неврегульованими питання визначення цінових та об'ємних параметрів автоматично створених пропозицій, трактування термінів «заявлена характеристика» та «диспетчеризоване навантаження», особливостей

формування пропозицій для різних категорій учасників ринку, а також розподілу відповідальності між ОСП та учасниками ринку.

За відсутності зазначених нормативних положень неможливо сформувати остаточне технічне завдання для розробника програмного забезпечення, що унеможливило початок повноцінної розробки відповідного функціоналу.

Крім того, реалізація зазначеного функціоналу потребує виконання комплексу робіт, який включає:

- розроблення та погодження технічного завдання;
- аналіз впливу на суміжні модулі MMS;
- програмну реалізацію функціоналу розробником програмного забезпечення;
- проведення функціонального та інтеграційного тестування;
- усунення виявлених за результатами тестування недоліків;
- проведення тестування за участю учасників ринку;
- впровадження змін у промислову експлуатацію.

Враховуючи складність зазначених доопрацювань, необхідність їх реалізації зовнішнім розробником програмного забезпечення, а також обсяг необхідного тестування критично важливих функцій балансуючого ринку, завершення зазначених робіт до 01.08.2026 є неможливим.

Додатково повідомляємо, що за попередніми оцінками реалізація зазначеного функціоналу потребуватиме значних фінансових витрат. При цьому відповідний функціонал не відповідає чинній моделі функціонування балансуючих ринків держав-членів Європейського Союзу, принципам Регламенту Комісії (ЄС) 2017/2195 (EBGL), а також неодноразово був предметом зауважень з боку Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

З урахуванням прийнятих змін до законодавства України щодо імплементації актів законодавства Європейського Союзу у сфері енергетики існує висока ймовірність перегляду відповідних положень Правил ринку у процесі їх приведення у відповідність до європейського законодавства.

Таким чином, початок розробки функціоналу за відсутності належного нормативного врегулювання створює ризики неефективного використання коштів та подальшої необхідності повторного доопрацювання або повної відмови від реалізованого функціоналу.

З огляду на те, що рішення НКРЕКП було прийнято лише наприкінці червня 2026 року, фактичний строк, відведений на реалізацію зазначеного функціоналу, становить близько одного місяця, що є об'єктивно недостатнім для розроблення, тестування та впровадження програмного забезпечення такого рівня складності, особливо з урахуванням необхідності залучення зовнішнього розробника та проходження повного циклу тестування критичних функцій Системи управління ринком.

Враховуючи вищезазначене, просимо НКРЕКП розглянути питання щодо відтермінування строку виконання рішення в частині реалізації функціоналу автоматичного створення пропозицій, передбаченого пунктом 4.13.2 Правил ринку, до 01.08.2027. Запропонований строк є мінімально необхідним для належного нормативного врегулювання алгоритмів роботи відповідного функціоналу, підготовки та погодження технічного завдання, проведення процедур із залучення розробника програмного забезпечення, виконання розробки, проведення повного циклу функціонального та інтеграційного тестування, а також впровадження відповідних змін у промислову експлуатацію Системи управління ринком..».

Пунктом 10.7 глави 10 Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою від 14 червня 2018 року № 428 (далі – Порядок контролю), встановлено, що ліцензіат зобов'язаний усунути порушення у визначений рішенням строк та надати до НКРЕКП письмовий звіт про усунення порушень з належним чином завіреними копіями підтверджувальних документів у строк, визначений рішенням, або у разі відсутності у ньому такого строку не пізніше 15 робочих днів після спливу строку, у який було зобов'язано усунути такі порушення.

Одночасно, пунктом 10.9 глави 10 Порядку контролю передбачено право ліцензіата письмово звернутись до НКРЕКП із заявою про продовження строку усунення порушень не пізніше ніж за 10 робочих днів до дати закінчення встановленого рішенням НКРЕКП строку із зазначенням у зверненні поважних причин. НКРЕКП може прийняти рішення про продовження строку усунення порушень, якщо визнає такі причини поважними.

Службовою запискою від 20 липня 2026 року № 706/22-26 Департамент енергоринку проінформував, що не заперечує щодо відтермінування строку виконання пункту 1 Розпорядження НКРЕКП від 19 червня 2026 року № 77-р, прийнятого за результатами планової перевірки діяльності НЕК «УКРЕНЕРГО» за 2025 рік, у частині реалізації функціоналу автоматичного створення пропозицій на балансуючу електричну енергію.

З огляду на викладене, враховуючи лист НЕК «УКРЕНЕРГО» від 07 липня 2025 року № 01/42161, та відповідно до пункту 10.9 Порядку контролю **Департамент ліцензійного контролю пропонує** прийняти розпорядження НКРЕКП «Про внесення змін до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 19 червня 2026 року № 77-р», відповідно до якого у підпункті 1 пункту 1 розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 19 червня 2026 року № 77-р «Про усунення НЕК «УКРЕНЕРГО» порушень Ліцензійних умов з передачі електричної енергії та вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії» цифри та слово «01 серпня» замінити цифрами та словом «31 грудня», а цифри та слово «20 серпня 2026» замінити цифрами та словом «20 січня 2027».

Директор Департаменту
ліцензійного контролю

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Київ

№ _____

Про внесення змін до розпорядження
Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг,
від 19 червня 2026 року № 77-р

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 червня 2018 року № 428, ураховуючи лист НЕК «УКРЕНЕРГО» від 07 липня 2025 року № 01/42161, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

У підпункті 1 пункту 1 розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 19 червня 2026 року № 77-р «Про усунення НЕК «УКРЕНЕРГО» порушень Ліцензійних умов з передачі електричної енергії та вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії» цифри та слово «01 серпня» замінити цифрами та словом «31 грудня», а цифри та слово «20 серпня 2026» замінити цифрами та словом «20 січня 2027».

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО